

Architect Dieter Blok bij een lofthome in Midden Delftland.

Foto: Wiebe Kiestra

‘Onze droomstart in West-Afrika werd plotseling onderbroken’

Architect Dieter Blok (36) zou met een Afrikaanse partner een universiteitscampus bouwen in Gabon. Na het overlijden van de president kwam het project stil te liggen.

Bert Koopman
Amsterdam

Ik begon in 2008 samen met twee partners het Amsterdamse architectenbureau BKVV. We konden via contacten van een van hen een droomstart maken in Gabon: een universiteitscampus ontwerpen samen met een Afrikaanse partner. Het was Kuifje in Afrika. Met een jeep twee dagen door het oerwoud om de locatie te bekijken. We ontwierpen een masterplan en keken ook goed naar de energievoorziening. We werden uitstekend betaald.

‘Toen brak de crisis uit. Gabon draait op olie, maar de olieprijs stortte in en het geld raakte op. Tot overmaat van ramp overleed de president van het land, Omar Bongo Ondimba. Het project, dat ons een omzet van krap € 1 mln moest opleveren, werd medio 2009 “on hold” gezet.’

‘In Afrika gaat alles anders: het werktempo, de manier van denken, het stellen van prioriteiten et cetera. Het planmatige denken, dat bij ons wel eens doorslaat, kennen ze daar niet. De planning van de universiteitscampus stond op één A4'tje. In Nederland zou dat een dik rapport zijn geweest. Ook het programma van eisen was beknopt. “Jullie weten het, jullie zijn architect”, hoorden we.’

‘Achteraf gezien bleek Afrika een bron van inspiratie voor onze houding en werkwijze. Als architectenbureau maakten we een vlucht naar voren resulterend in verschillende manieren van ontwikkelen, een flexibeler

Dieter Blok **BKVV Architecten**

- **Opgericht:** 2008
- **Gevestigd:** Amsterdam
- **Activiteiten:** grote en kleine projecten in Nederland en Afrika, lofthome's in Nederland en België.
- **Partners/eigenaren:** Dieter Blok, Sander van Veen, Robert Kats

opstellingen en een meer open manier van kijken naar projecten. We haalden in Afrika dus winst uit verlies.’

‘Sinds kort krijgen we ondersteuning van Agentschap NL, het ondernemersloket van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. We willen onze activiteiten in Afrika voortzetten en mikken op landen als Ethiopië, Ghana, Kenia, Nigeria en Zuid-Afrika. We zoeken in deze landen naar een goede samenwerking met een plaatselijke partner—een voorwaarde om goede projecten te realiseren. Want het “invliegen” van een Europees plan past niet bij onze manier van werken.’

‘Onze houding is: niet afwachten, maar eropaf. Mijn zakenpartner Robert van Kats is regelmatig in Afrika om samenwerkingen op te bouwen en relaties te onderhouden. Acquisitie vergt daar een lange adem. Het kan lang duren voordat zaken concreet worden.’

‘De Afrikaanse middenklasse explodeert en zoekt betaalbare, energiezuinige huizen. De woningen die wij ontwikkelden, Butterfly genaamd, willen we op de Afrikaanse markt brengen in samenwerking met Constructiebedrijf Hardeman uit Veenendaal

en lokale partners.’

‘We passen onze Afrikaanse lessen ook toe in Nederland, kunnen ook hier scherp opereren door uitgangspunten naar eigen hand te zetten en projecten zelf te definiëren. We namen in Almere een optie op zeven kavels. We ontwierpen enkele huizen zelf en gaven ook andere architecten opdrachten—een eis van de gemeente. Later hebben we op vier kavels geëxperimenteerd met verschillende vormen van ontwikkelen. Ondanks de crisis vonden we kopers. De kleine villa's met kavel zijn voor maximaal € 300.000 verkocht.’

‘In de afgelopen jaren hebben we samen met Hardeman en citymarketeer Daan Fröger in cocreatie “Lofthome” ontwikkeld en gelanceerd. Lofthome is een innovatief en energie-efficiënt huis, gebaseerd op industriële bouwmaterialen en prefab bouw. Een eenvoudig huis van staal, glas en hout.’

‘Het zijn grote, flexibele woningen bestaande uit één ruimte die de bewoner geheel naar eigen inzicht kan indelen. We hebben er inmiddels tien gebouwd en er zitten er nog eens tien in de pijplijn. Ze kosten gemiddeld € 250.000 all in.’